

Staatliche Europa Schule Berlin (SES)

Birgit Schumacher

Openbare Europa School Berlijn

Een school met een bijzonder pedagogisch profiel

Talencombinaties

- Duits – Engels Welcome
  - Duits - Frans Bienvenue
  - Duits - Grieks καλώς ορίσατε
  - Duits - Italiaans Benvenuti
  - Duits – Pools Witamy
  - Duits – Portugees Bemvindos
  - Duits – Spaans Bienvenidos
  - Duits - Turks Hoş Geldiniz
-
- **9 combinaties van talen / 10 talen**
  - **17 basisscholen**
  - **14 secundaire scholen**

Doelstellingen

- **Vanaf het eerste jaar van de basisschool tot het baccalaureaat worden de lessen gegeven in de twee talen; de groepen/klassen zijn tweetalig.**
- **Binnen dit kader wordt de ontwikkeling beoogd van**
  - **een linguïstische competentie**
  - **een interculturele competentie**

Ideale verdeling

- **50 % gebruik van**
- **het Duits**

- **Leerlingen**
- **Lessen**
- **Lesgevers**
- **Opvoeders**

**50 % gebruik van
de andere taal**

**Leerlingen
Lessen
Lesgevers
Opvoeders**

- **De derde taal wordt geïntroduceerd in de vijfde klas van de basisschool**
- **De twee talen hebben hetzelfde statuut**
- **De twee talen zijn werktalen vanaf het eerste jaar van het basisonderwijs**
- **De twee talen worden onderwezen als moedertaal vanaf het negende jaar van de secundaire school (een jaar voor MSA)**

10 moedertalen - 10 partnertalen

Interculturele competentie

- **De schooltijd verdelen tussen twee talen**
- **Beleven van onderwijs en buitenschoolse activiteiten samen met native speakers.**
- **Leren kennen van de cultuur van de partner, bijvoorbeeld de gewoonten in de verschillende landen**
- **Beter begrip van de eigen cultuur**
- **Deelname aan activiteiten die gemeenschappelijk zijn voor alle SESB sites**

Organisatie van de SESB school

- **De basis- en secundaire scholen vangen de leerlingen op van maandag tot vrijdag van 8 tot 16 uur**
- **De schooldag wordt georganiseerd op het ritme van de lessen en de activiteiten door lesgevers en opvoeders in twee talen.**
- **De lycea zorgen voor omkadering voor de leerlingen tot het einde van de lessen en bieden geen buitenschoolse activiteiten aan.**

Curricula

De referentie is het programma van Berlijn, met enkele bijkomende richtlijnen:

- **Respect voor de bijzondere programma's voor de 9 moedertalen en de 10 partnertalen**
- **Aanpassen door elke school van de programma's in functie van de specificiteiten van elke taal**
- **Rekening houden met de bestaande programma's in de landen van oorsprong**
- **Gebruik van schoolmaterialen uit de partnerlanden**

Diploma's

De diploma's in Berlijn zijn

- **Het college brevet** - *MSA (Mittlerer Schulabschluss)*
- **Het baccalaureaat** - *Abitur*
- **De certificaten die overeenkomen met het Europees Referentie Kader voor Talen**
  - ❖ **Niveau B2** (*MSA*)
  - ❖ **Niveau C2** (*Abitur*)

Het baccalaureaat wordt ofwel rechtstreeks erkend, ofwel volgens de protocols van overeenkomst met de partnerlanden

Verdeling van de twee talen naargelang de leerinhouden

Altijd in het Duits

- **In de basisschool:** moedertaal Duits, partnertaal Duits, wiskunde
- **In het middelbaar:** scheikunde, fysica.

Altijd in de andere taal

- **In de basisschool:** niet-Duitse moedertaal, niet-Duitse partnertaal, wereldoriëntatie, aardrijkskunde, burgerschapsopvoeding, geschiedenis, wetenschappen

Verdeling van de twee talen naargelang de leerinhouden

Altijd in de andere taal:

- **Tot de *MSA*:** biologie, aardrijkskunde, geschiedenis, *Sozialkunde*.
- **Tot de *Abitur*:** *Politikwissenschaft*.

In het Duits *of* in de andere taal:

- **muziek, visuele kunst, sport, natuurwetenschappen.**

Het evenwicht tussen beide talen moet gerespecteerd worden.

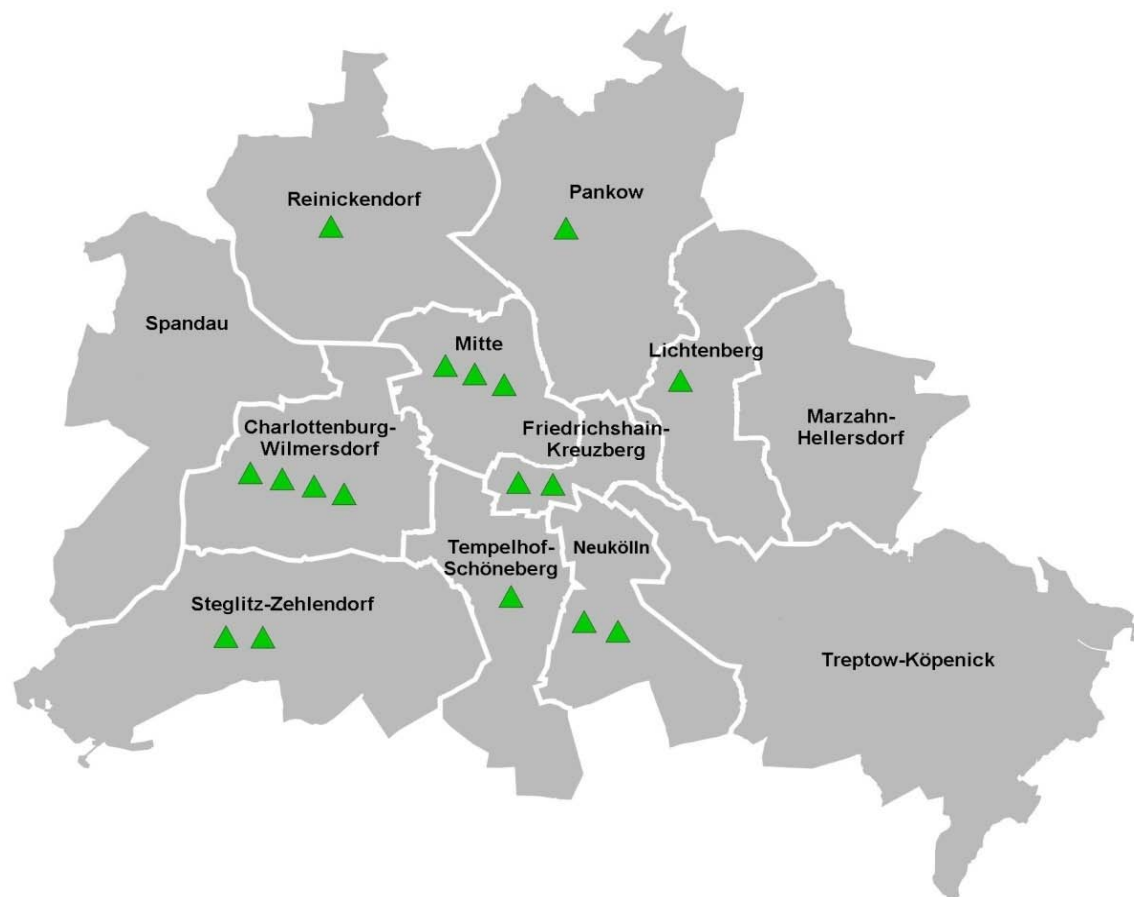
Bijzondere kenmerken

- *Entrée sur entretien avant la scolarisation.*
- **In de moedertaal: leren lezen en schrijven vanaf de eerste klas**
- **In de partnertaal: leren van de geschreven taal vanaf de tweede klas**
- **Specifieke schoolrapporten voor SESB voor alle klassen**

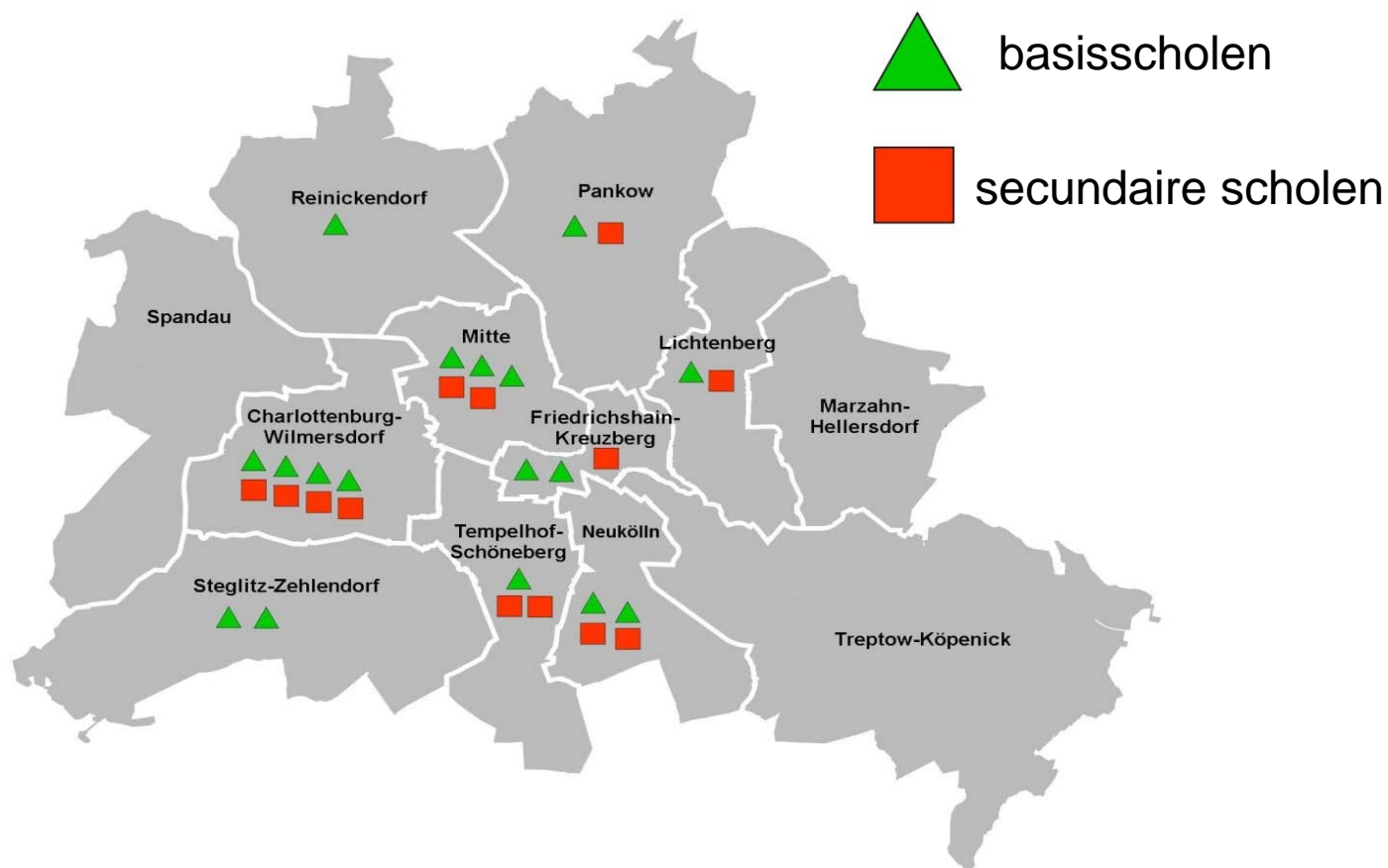
Diversiteit van talen en culturen: leren anders kijken

- **Organisatie van schoolevenementen in verschillende talen die meerdere scholen samenbrengen.**
- **Schooluitwisselingen met scholen uit de partnerslanden vanaf de basisschool.**
- **Comenius projecten**
- **Sterke verankering van werken met taal in verschillende activiteiten die te maken hebben met de [Europese dimensie](#).**

Geografische spreiding van de basisscholen in Berlijn

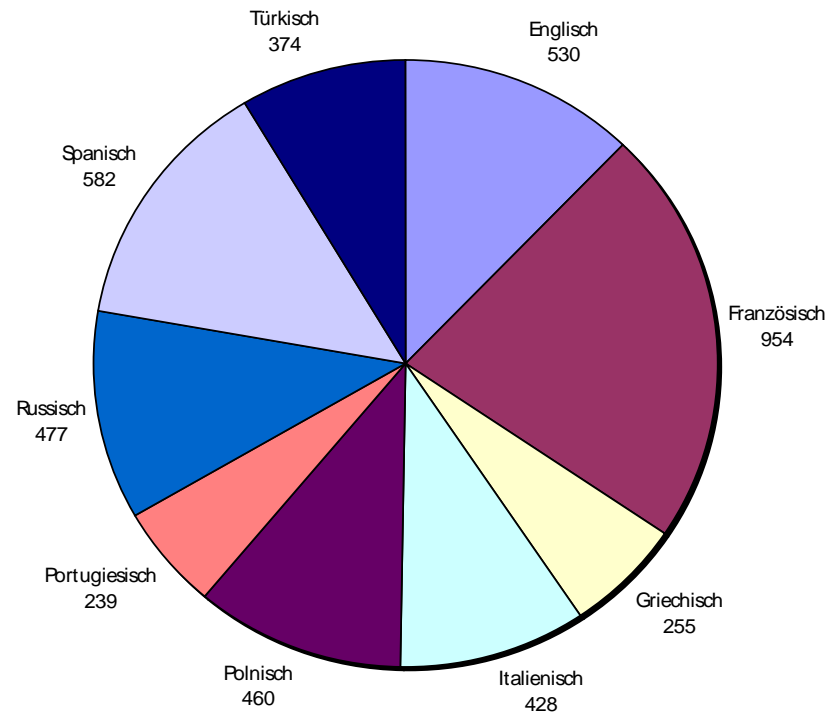
Geografische spreiding van basis- en secundaire scholen in Berlijn

Talencombinaties basisscholen

Schülerinnen und Schüler im Schulversuch "Staatliche Europa-Schule Berlin" an Grundschulen
im Schuljahr 2009/2010

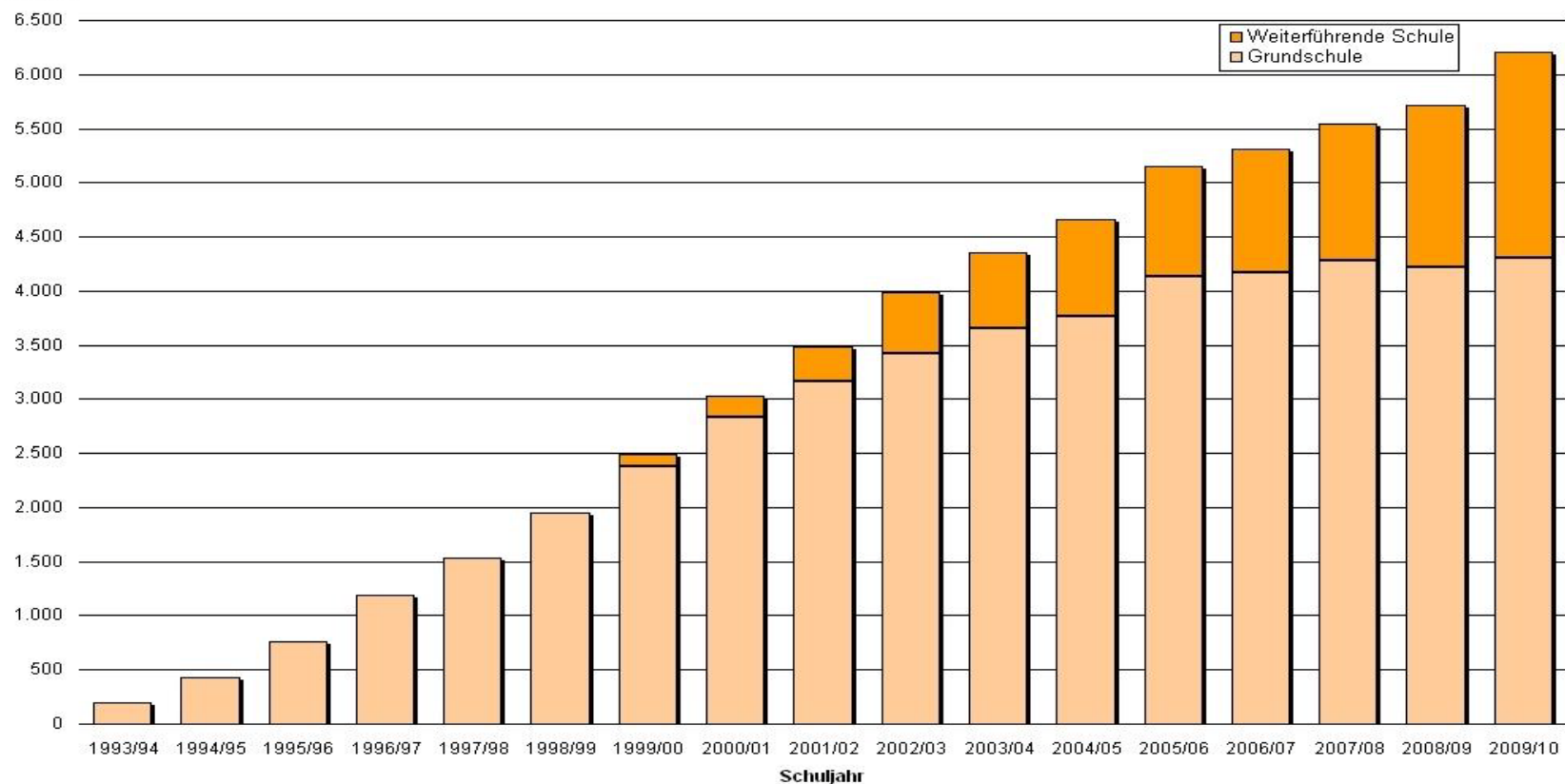

Aantal leerlingen

Schülerinnen und Schüler im Schulversuch "Staatliche Europa-Schule Berlin"

1992/93 bis 2004/05 ohne Vorklassen; 2003/04 bis 2008/09 ohne Sekundarstufe II

Schüler

Kosten

- **Nood aan meer personeel**
Heeft te maken met de tweetalige klas/groep en de opsplitsing in moedertaal en partnertaal
- **Kleine klassen, ook in het secundair**
- *Décharges des enseignants*
- Bestellen van **specifiek pedagogisch materiaal**

Voorwaarden voor implementatie van het SESB model

- **Demografische situatie**

Een taalgemeenschap bestaat en groeit in de schoot van een stad

- **Sterke politieke wil**

Investeren op korte en lange termijn om toekomstige burgers te vormen die meertalig en mobiel zijn

Perspectieven

Een model in expansie

- In Duitsland
- In Europa
- In Berlijn: nieuwe talencombinaties zullen misschien opgericht worden

Motto: 'Miteinander, voneinander, füreinander'

De link naar het Europa van morgen: 'Verbonden in diversiteit'

www.berlin.de/sen/bildung/besondere_angebote/staatl_europaschule/